

РЕШЕНИЕ

№ 7372

гр. София, 30.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 29 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА ВЛ. МИЛОВАНОВА
като разгледа докладваното от КАЛИНА КР. ФИЛИПОВА Гражданско дело
№ 20211110149062 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Ищецът „.....“ в качеството на цесионер е предявил против У. Н. Р., ЕГН ***** обективно кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422 ГПК, вр. с вр. чл.79 ал.1 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 и ал.2 ЗЗД вр. чл. 9 ЗПК и чл.86 ал.1 ЗЗД да бъде признато за установено, че ответницата му дължи сумите както следва: 618,22 лв., представляваща главница по договор за потребителски кредит №..... от 13.11.2015 г., сключен с ООД, вземането по който е прехвърлено последователно на 01.07.2017 г. по силата на Договор за цесия и на 01.03.2019 г. по силата на Приложение №1 към Рамков договор за продажба и прехвърляне на вземания от 16.11.2010 г. в полза на "..... АД и заявителя, ведно със законна лихва от 2.10.2019 г. до изплащане на вземането, договорна лихва в размер на 60,44 лв. за периода от 12.6.2016 г. до 8.1.2017 г., такса за оценка на досие в размер на 27,40 лв. за периода от 19.6.2016 г. до 8.1.2017 г., такса услуга "Кредит у дома" в размер на 129,08 лв. за периода от 19.6.2016 г. до 8.1.2017 г., такса услуга "Кредит у дома" в размер на 301,39 лв. за периода от 19.6.2016 г. до 8.1.2017 г., обезщетение за забава в размер на 183,14 лв. за периода от 12.6.2016 г. до 2.10.2019 г., въз основа на издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по гр.д.№56051/2019 г. по описа на СРС, 29 състав.

Ищецът твърди, че по силата на посочения договор ответницата се е задължила да върне предоставения кредит в размер на 1100 лв. в срок до 08.01.2017 г., ведно с уговорената възнаградителна лихва в размер на 31,82 % годишно в общ размер от 216,96 лв., такса за оценка на досие в размер на 55 лв., такса за предоставяне на

кредита в брой в размер на 258,38 лв. и такса за събиране на погасителните вноски в размер на 602,86 лв., разделени на седмични плащания, дължими на падежните дати. Поддържа, че общата сума, която кредитополучателят се е съгласил да върне при сключване на договора за кредит е в размер на 2233,23 лв., платима на 60 бр. седмични погасителни вноски, всяка в размер на 37,23 лв. Поддържа, че крайният срок за издължаване на всички задължения по кредита е 08.01.2017 г., поради което и същият е изискуем на краен падеж. Моли за уважаване на предявените иски. Претендира разноси.

Ответницата е депозирала отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва иска като неоснователен. Поддържа, че ищецът не е активно материалноправно легитимиран да предяви иска, доколкото по делото не е представено Приложение №1 към първоначалния договор за цесия, сключен между кредитора „.....“ АД. В условията на евентуалност навежда довод за наличието на неравноправни клаузи в процесния договор. Моли за отхвърляне на исковите.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

За основателност на предявените иски в тежест на ищеца по исковите с правно основание чл. 422 ГПК вр. с чл. 240, ал. 1 и ал. 2 ЗЗД вр. чл. 9 ЗПК и чл. 86 ал. 1 ЗЗД е да докаже, че по силата на валидно правоотношение по договор за потребителски кредит цедентът „.....“ ООД (с актуално наименование „.....“ ЕООД) е предоставил на ответника заетата сума, а в тежест на ответника е възникнало задължение за връщането □, ведно с възнаградителна лихва в претендирания размер; настъпила изискуемост, валиден договор за цесия, по силата на който „.....“ ЕООД е прехвърлило вземанията си срещу ответника по горепосочения договор в полза на „.....“ АД; валиден договор за цесия, по силата на който „.....“ АД е прехвърлило вземанията си срещу ответника по горепосочения договор в полза на „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД, уведомяване на ответника за цесията. Следва да установи, че процесните клаузи от договора са индивидуално уговорени или не нарушават значително равновесието между страните и не накърняват добрите нрави. Следва да установи и забавата на длъжника, както и да установи всяко едно от вземанията си по размер.

В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да установи погасяване на паричното си задължение, както и правоизключващите, правоунищожаващите, правоотлагащите и правопогасяващите си възражения.

Установява се въз основа на представени по делото писмени доказателства (л. 10-18), че по силата на договор за потребителски кредит № от 13.11.2015 г. кредитодателят „.....“ се е задължил да предостави на кредитополучателя У. Н.

Р. кредит в размер на 1100 лв. при уговорена възнаградителна лихва в размер на 31,82 % годишно или сумата от 216,96 лв. Договорени са и следните допълнителни вземания в полза на кредитодателя: сумата в размер на 55,00 лв. такса за оценка на досие, както и сумата от 861,27 лв. такса за услугата „Кредит у дома“. Всички задължения са платими в срок от 60 седмици, като 59 от вноските са в размер на 37,23 лв., а последната – в размер на 36,66 лв.

Процесният договор е потребителски – страни по него са потребител по смисъла на § 13, т. 1 ЗЗП (ответникът е физическо лице, което използва заетата сума за свои лични нужди), и небанкова финансова институция – търговец по смисъла на § 13, т. 2 ЗЗП. По отношение на заемите, отпускани на потребители, в българската правна система съществува и специален Закон за потребителския кредит. Същият закон предвижда приложимост и на правилата за неравноправни клаузи на ЗЗП от чл. 143 до чл. 148, за които съдът следи и служебно.

Представен е договор за цесия от 01.07.2017 г. „..... ООД, видно от който вземанията по процесния договор за кредит са прехвърлени в полза на „..... /л. 29-32/, видно и от представеното потвърждение за сключена цесия /л.48/, обективизиращо прехвърленото от цедента „..... ЕООД в полза на цесионера „..... АД вземане срещу ответницата по договор за потребителски кредит № от 13.11.2015 г. в общ размер на 1325,23 лв. От представеното с исковата молба копие от Приложение № 1 от 01.03.2019 г. на л.26-28 от делото се установява, че същото обективизира прехвърлените на цесионера „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД от цедента „..... АД кредити. Видно от приложението, в полза на ищеца „Агенция за събиране на вземания“ ЕАД е било прехвърлено вземане в размер на общо 2233,80 лв. по сключен с ответницата договор за потребителски кредит № от 13.11.2015 г. По делото са представени 2 бр. пълномощни и уведомителни писма с адресат ответницата, с които същата е уведомена за извършеното прехвърляне на вземанията по договора за кредит. Възражението, релевирано в отговора на исковата молба, че ответницата не е надлежно уведомена за извършената цесия, съдът намира за неоснователно. Цесията е проявила своето действие съгласно чл. 99, ал. 4 ЗЗД по отношение на длъжника/ответник с получаването на приложеното към исковата молба уведомление за цесия. В установената съдебна практика е възприето становището, че поради отсъствие на специални изисквания в закона за начина, по който следва да бъде уведомен длъжникът за извършената цесия, то надлежно уведомяване е налице и тогава, когато уведомлението е връчено на длъжника като приложение към исковата молба, с която новият кредитор е предявил иска си за изпълнение на цедираното вземане. В случая по делото са представени доказателства, че цедентът е упълномощил цесионера да извърши това съобщаване от негово име. Допустимо е по силата на принципа на свободата на договаряне съгласно чл. 9 ЗЗД предишният кредитор /цедентът/ да упълномощи новия кредитор (цесионера) да извърши съобщението до длъжника като

негов пълномощник. Упълномощаването не противоречи на целта на разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД. Ето защо като факт, настъпил в хода на процеса и имащ значение за съществуването на спорното право, получаването на уведомлението, макар и като приложение към исковата молба на цесионера, следва да бъде съобразено от съда при решаването на делото, с оглед императивното правило на чл. 235, ал.3 ГПК.

По делото е назначена съдебносчетоводна експертиза /л. 86-89/, неоспорена от страните, и чието заключение съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено. От него се установява предоставянето на договорената кредитна сума в размер на 1100 лв., датата на последния падеж по договора – 06.01.2017 г., както и че в периода от 13.11.2015 г. до 16.10.2018 г. ответникът е извършил плащания по кредита в общ размер от 1096,70 лв., с които кредиторът от счетоводна страна е приел за погасени следните части от вземането: 481,78 лв. главница, 156,52 лв. договорна лихва, 27,60 лв. такса за оценка на досие и 430,80 лв. такса за услуга „Кредит у дома“.

Предвид установената защитима цел на клаузата за възнаградителна лихва, съдът приема, че същата не е уговорена във вреда на потребителя, отговаря на изискванията за добросъвестност, тъй като размерът ѝ е съответен на заетия ресурс и като елемент от общия процент на разходите по заема е в рамките на допустимата граница по чл.19, ал.4 ЗПК, както и не предизвиква неравновесие на правата на търговеца и потребителя. Уговореният годишен процент на разходите /ГПР/ не противоречи на разпоредбата на ЗПК /чл.19 ал. 4/, тъй като не надвишава петкратния размер на законната лихва. Поради изложеното, съдът приема, че същата не е неравноправна, поради което и ответникът дължи заплащането на възнаграждението за ползването на заетата сума в уговорения в договора размер.

От друга страна, съдът намира, че договорените такси за оценка на досие (чл. 3) и „кредит у дома“ (чл. 25) са нищожни на осн. чл. 21, ал. 1 ЗПК, тъй като в противоречие с чл. 10а, ал. 2 ЗПК представляват такси за усвояване и управление на кредита, като прехвърлят разходите за основните задължения на заемотателя върху заемополучателя, не представляват допълнителна услуга, и се явяват прикрито възнаграждение за кредитора. Предвид това, вземания за такси не съществуват, а всички плащания по кредита, които са били прихванати като изпълнение по посочените клаузи (458,40 лв.), следва да се приспадат от установените като дължими главница и лихви съобразно правилата на чл. 76 ЗЗД. Плащането по тях от страна на заемателя на различни вноски общо на сумата в размер на 458,40 лв. в полза на заемотателя, посочено от вещото лице, следва да се съобрази от съда при постановяване на решението като правопогасяващ юридически факт. При съответното им прилагане към момента на всяко едно плащане по кредита въз основа на служебно извършени изчисления се установява, че дължимите от ответника като кредитополучател задължения по кредита към момента на приключване на съдебното

дирене възлизат на 403,40 лв. главница, като задълженията за възнаградителна лихва и лихва за забава се явяват изцяло погасени. С оглед на изложеното искът за главница следва да се уважи за сумата от 403,40 лв. и да се отхвърли за разликата до пълния предявен размер от 618,22 лв. Всички останали искове подлежат на отхвърляне.

По разноските:

С оглед изхода на делото пред настоящата инстанция право на разноски възниква и за двете страни.

В исковото производство ищецът е представил доказателства за сторени разноски в общ размер от 395,00 лв., от които 75,00 лв. за платена държавна такса, 220 лв. депозит за експертиза и 100 лв. юрисконсултско възнаграждение, определено от съда по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК. От тези разноски, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, му се следват общо 120,74 лв.

В заповедното производство ищецът е направил разноски в общ размер от 76,39 лв., от които 26,39 лв. за платена държавна такса и 50,00 лв. юрисконсултско възнаграждение. От тях следва да му се присъдят общо 23,35 лв.

При този изход на спора пред настоящата инстанция в полза на процесуалния представител на ответника на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 ЗАДв – адв. М. ИВ. П., се следват разноски съобразно отхвърлената част от исковете. На осн. чл. 38, ал. 2 ЗАДв съдът определя полагаемо възнаграждение в размер на 360 лв. за исковото производство, като на основание чл. 78, ал. 3 ГПК от тази сума следва да се присъдят 249,95 лв. съобразно отхвърлената част на исковете. В полза на адв. М. ИВ. П. от САК следва да се присъдят и разноски за осъществено безплатно процесуално представителство на длъжника по ч.гр.д. № 56051/2019 г. на СРС, 29 състав, в размер на общо 249,95 лв. съобразно отхвърлената част от исковете.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по реда на чл.422 ГПК, че У. Н. Р., ЕГН *****, **дължи** на „.....“, на основание чл.79 ал.1 ЗЗД вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 9 ЗПК вр. чл.99 ЗЗД сумата от **403,40 лв.**, представляваща главница по договор за потребителски кредит №..... от 13.11.2015 г., ведно със законната лихва, считано от 02.10.2019 г. до окончателното заплащане, за която е издадена заповед за изпълнение от 23.10.2019 г. по ч.гр.д. №56051/2019 г. на СРС, 29 състав, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за разликата над 403,40 лв. до претендирания размер от 618,22 лв., **КАКТО И** исковете с правно основание чл.422 вр. чл.79 ал.1 ЗЗД вр. чл. 240, ал.2 ЗЗД вр. чл. 9 ЗПК вр. чл.99 ЗЗД и чл.86 ал.1 ЗЗД за договорна лихва в размер на **60,44 лв.** за периода от 12.06.2016 г. до 08.01.2017 г., такса за оценка на досие в размер на **27,40 лв.** за

периода от 19.06.2016 г. до 08.01.2017 г., такса услуга "Кредит у дома" в размер на **129,08 лв.** за периода от 19.06.2016 г. до 08.01.2017 г., такса услуга "Кредит у дома" в размер на **301,39 лв.** за периода от 19.06.2016 г. до 08.01.2017 г. и обезщетение за забава в размер на **183,14 лв.** за периода от 12.06.2016 г. до 02.10.2019 г.

ОСЪЖДА на основание чл.78 ал.1 вр. ал.8 ГПК У. Н. Р., ЕГН *****, **да заплати** на „.....“, сумата от **120,74 лв.**, представляваща разноски в исковото производство, и сумата от **23,35 лв.**, представляваща разноски по ч.гр.д. №56051/2019 г. на СРС, 29 състав.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 2 „.....“, да заплати на адвокат М. ИВ. П., ЕГН *****, от Софийска адвокатска колегия, личен №, сумата от **499,90 лв.**, представляваща разноски за безплатна правна помощ в исковото и заповедното производство.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____